

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 17C/485/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314221659
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hostovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2015:2314221659.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Mariannou Hostoveckou, v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s., so sídlom 821 08 Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zast. Bobák, Bollová a spol., s.r.o. advokátskou kanceláriou, so sídlom 821 02 Bratislava, Dr. VI. Clementisa 10, proti odporcovi: N. H., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX Y. č. XXX, o zaplatenie 620,61 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 270,59 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne od 24.5.2013 do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd návrh zamietá.

Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným Okresnému súdu Galanta dňa 12.9.2014 domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 620,61 eura s príslušenstvom - s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z dlžnej sumy od 24.5.2013 do zaplatenia. Svoj návrh odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o poskytovaní služieb GSM č. M. zo dňa 1.4.2004, č. M. zo dňa 13.7.2012 a č. M. zo dňa 20.3.2006, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné zmluvné podmienky poskytovania služieb v systéme GSM, v znení dodatku, vypožičal odporcovi mikroprocesorovú SIM kartu v počte 3 ks, ktorá odporcovi umožňuje využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom. Navrhovateľ sa s odporcom pri uzatvorení dodatku k zmluve dohodli, že navrhovateľ odporcovi odpredá mobilný telefón / telekomunikačné zariadenie značky Nokia C5 za kúpnu cenu uvedenú v dodatku s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 124,- eur.; Samsung S5610 za kúpnu cenu uvedenú v dodatku s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 76,- eur a Samsung Galaxy Ace za kúpnu cenu uvedenú v dodatku s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 156,- eur.

Tým, že odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb, za obdobie 01/2013 - 03/2013, porušil zmluvné povinnosti a v zmysle Dodatku k zmluve je povinný zaplatiť navrhovateľovi aj zmluvnú pokutu vo výške 356,- eur.

Navrhovateľ preto pokusom o pokonávku zo dňa 9.5.2013 vyzval odporcu na zaplatenie dlžnej sumy za neuhradené služby vo výške 264,61 eura, ako aj zmluvnú pokutu 670,26 eura. Navrhovateľ pokusom o pokonávku vyzval odporcu na úhradu sumy do 23.5.2013.

Zároveň si navrhovateľ žalobou uplatnil aj úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti uvedenom v pokuse o pokonávku, t.j. od 24.5.2013 vo výške podľa § 517 ods. 2 OZ a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

Odporca sa k návrhu nevyjadril, hoci mu ho súd doručil dňa 23.1.2015.

Súd vo veci postupoval a rozhodol v súlade s § 115a ods. 2 O.s.p.

Ustanovenie § 101 O.s.p. ukladá účastníkovi tzv. povinnosť tvrdenia. Táto povinnosť však nie je súdom vynútiteľná. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, súd je povinný skúmať uzatvorenú zmluvu a chrániť práva spotrebiteľa, navyše sa jedná o návrhové konanie a navrhovateľ nesie dôkazné bremeno (bremeno tvrdenia aj bremeno dôkazu). Keďže navrhovateľ je v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou, je nutné konštatovať, že advokátska kancelária musí poznať právo a súd z tohto faktu vychádza, musí poznať, aké náležitosti musí obsahovať návrh a rovnako musí vedieť, že k návrhu je potrebné doložiť všetky listinné dôkazy na preukázanie tvrdení uvedených v návrhu. Preto súd nemôže vyzývať (s poukazom na § 101, § 120 O.s.p. a dodržiavanie zásady kontradiktórnosti konania a rovnosti účastníkov konania) účastníka konania na preukázanie svojich tvrdení, a pri svojom rozhodovaní v merite veci vychádza z toho, čo účastník v konaní preukáže a to ku dňu, kedy rozhoduje. Tu súd poukazuje aj na to, že na dôkazy predložené po vyhlásení rozsudku nie je možné prihladať.

Súd vykonal dokazovanie špecifikáciou pohľadávky, Zmluvou o pripojení, Dodatkom k zmluve, faktúrami, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby, Pokusom o pokonávku a takto vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Navrhovateľ podal návrh na základe skutkového stavu tak, ako bol vyššie popísaný a odôvodnený. Navrhovateľ uzatvoril s odporcom 3 zmluvy ako s fyzickou osobou nepodnikateľom, t.j. spotrebiteľom.

Podľa § 51 OZ, Účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Súd vykonaným dokazovaním zistil, že navrhovateľ uzavrel s odporcom Zmluvu tak, ako to navrhovateľ popísal vo svojom návrhu. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Všeobecné zmluvné podmienky poskytovania služieb v systéme GSM.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, účinného v čase uzavretia zmluvy č. A6399348 zo dňa 13.7.2012, Zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa § 43 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ a ods. 12 písm. b/ cit. zák., (1) Podnik má právo a/ na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

(2) Podnik je povinný a/ uzavrieť zmluvu o poskytovaní verejných služieb s každým záujemcom o poskytovanie verejnej služby, ak nie je dôvod na jej odmietnutie podľa odseku 1 písm. c/.

(12) Účastník je povinný b/ platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a/, d/ bod 2., ods. 2 písm. a/, b/, ods. 3 písm. a/, b/, ods. 4 písm. a/, b/, c/ zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, účinného v čase uzavretia zmluvy č. A1287287 zo dňa 1.4.2004 a č. A2332572 zo dňa 20.3.2006, (1) Podnik má právo

a/ na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb,

d/ dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie verejnej služby z dôvodu 2. nezaplatenia splatnej ceny za verejnú službu v lehote upravenej vo všeobecných podmienkach, a to až do jej zaplatenia alebo do zániku zmluvy o pripojení; dočasne prerušiť poskytovanie verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia k sieti možno iba po predchádzajúcom náležitom upozornení a uplynutí dodatočnej lehoty určenej na zaplatenie, upravenej vo všeobecných podmienkach.

(2) Účastník má právo na

a/ uzavretie zmluvy s podnikom, ak nie je dôvod na jej odmietnutie podľa odseku 1 písm. c/,

b/ poskytnutie verejnej služby v rozsahu dohodnutom v zmluve a za cenu podľa tarify.

(3) Podnik je povinný

a/ uzavrieť zmluvu o pripojení s každým záujemcom o poskytovanie verejnej služby, ak nie je dôvod na jej odmietnutie podľa odseku 1 písm. c/,

b/ predkladať účastníkovi prehľadné a zrozumiteľné vyúčtovanie poskytnutej služby, ak z povahy služby nevyplýva, že vyúčtovanie nie je potrebné, a na požiadanie poskytovať podrobné údaje o jednotlivých odchádzajúcich volaniach.

(4) Účastník je povinný

a/ používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o pripojení a so všeobecnými podmienkami,

b/ platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní,

c/ používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

Podľa § 43 ods. 1 a 2 cit. zák., (1) Zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

(2) Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Dňa 1.4.2004 uzatvorili účastníci konania zmluvu o pripojení číslo M., s účastníckym programom Paušál 60, spolu s dodatkom zo dňa 13.7.2012 na účastnícky program Nekonečno 1 s dojednaným mesačným poplatkom najmenej 27,99 eura po dobu viazanosti 24 mesiacov. Súčasťou zmluvy o pripojení je aj dodatok, ktorý upravuje rovnako práva a povinnosti účastníkov zmluvy. V zmysle čl. 2.5 písm. b/ dodatku, ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s Podnikom podľa zmluvy v znení tohto dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby prostredníctvom SIM-karty alebo účastník poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy a/ alebo Dodatku, pred uplynutím doby viazanosti (bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu

dodatku, alebo zmluvy), je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 124,- eur, pričom pokiaľ k porušeniu povinnosti dôjde v období posledných 6 mesiacov pred uplynutím doby viazanosti (ďalej tiež "druhá časť doby viazanosti"), výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho, koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti do konca doby viazanosti. Zmluvná pokuta predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou MT bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH, za ktorú podnik predal MT účastníkovi.

Dňa 13.7.2012 uzatvorili účastníci konania zmluvu o pripojení číslo M., spolu s dodatkom zo dňa 13.7.2012, s účastníckym programom Zábava 3, s dojednaným mesačným poplatkom najmenej 18,99 eura po dobu viazanosti 24 mesiacov. Súčasťou zmluvy o pripojení je aj dodatok, ktorý upravuje rovnako práva a povinnosti účastníkov zmluvy. V zmysle čl. 2.5 písm. b/ dodatku, ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s Podnikom podľa zmluvy v znení tohto dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby prostredníctvom SIM-karty alebo účastník poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy a/ alebo Dodatku, pred uplynutím doby viazanosti (bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu dodatku, alebo zmluvy), je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 76,- eur, pričom pokiaľ k porušeniu povinnosti dôjde v období posledných 6 mesiacov pred uplynutím doby viazanosti (ďalej tiež "druhá časť doby viazanosti"), výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho, koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti do konca doby viazanosti. Zmluvná pokuta predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou MT bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH, za ktorú podnik predal MT účastníkovi.

Dňa 20.3.2006 uzatvorili účastníci konania zmluvu o pripojení číslo M., s účastníckym programom Paušál 60, spolu s dodatkom zo dňa 15.6.2012 na účastnícky program WOW + balík V Orangei nonstop s dojednaným mesačným poplatkom najmenej 25,99 eura po dobu viazanosti 24 mesiacov. Súčasťou zmluvy o pripojení je aj dodatok, ktorý upravuje rovnako práva a povinnosti účastníkov zmluvy. V zmysle čl. 2.5 písm. b/ dodatku, ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s Podnikom podľa zmluvy v znení tohto dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby prostredníctvom SIM-karty alebo účastník poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy a/ alebo Dodatku, pred uplynutím doby viazanosti (bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu dodatku, alebo zmluvy), je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 156,- eur, pričom pokiaľ k porušeniu povinnosti dôjde v období posledných 6 mesiacov pred uplynutím doby viazanosti (ďalej tiež "druhá časť doby viazanosti"), výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho, koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti do konca doby viazanosti. Zmluvná pokuta predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou MT bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH, za ktorú podnik predal MT účastníkovi.

V predmetnej veci je nepochybné, že predmetom konania je zaplatenie poskytnutých služieb spolu vo výške 270,59 eura na základe:

- faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.1.2013 (splatná 5.2.2013) vo výške 44,44 eura,
- faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.1.2013 (splatná 5.2.2013) vo výške 31,85 eura,
- faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.1.2013 (splatná 5.2.2013) vo výške 21,98 eura,
- faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.2.2013 (splatná 7.3.2013) vo výške 29,23 eura,
- faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.2.2013 (splatná 7.3.2013) vo výške 40,26 eura,
- faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.2.2013 (splatná 7.3.2013) vo výške 21,98 eura,
- faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.3.2013 (splatná 5.4.2013) vo výške 25,99 eura,

- faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.3.2013 (splatná 5.4.2013) vo výške 35,88 eura,
- faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.3.2013 (splatná 5.4.2013) vo výške 18,98 eura.

Z pohľadu právnej kvalifikácie ide o zmluvu uzavretú v zmysle § 44 zákona č. 351/2011 Z.z., resp. § 42 ods. 2 zákona č. 610/2003 Z.z. a zároveň o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z priloženej faktúry je preukázané, že odporca si svoju základnú povinnosť zo zmluvy, a to riadne a včas platiť za cenu poskytovaných služieb nespĺnil, preto sa v tejto časti navrhovateľ dôvodne domáhal súdnej ochrany. Za obdobie 01/2013 - 03/2013 nezaplatil cenu poskytnutých služieb v celkovej výške 270,59 eura. Táto skutočnosť bola v konaní riadne preukázaná a nenamietaná. Súd preto priznal navrhovateľovi uplatnený nárok v tomto rozsahu ako nezaplatené plnenie zo zmluvy, pričom povinnosť odporcu zaplatiť cenu služieb vyplýva zo samotnej zmluvy, ale najmä z § 43 ods. 12 písm. b/ zákona č. 351/2011 Z.z.

Pokusom o pokonávku navrhovateľ predížil splatnosť pohľadávky na deň 23.5.2013, prvý dňom omeškania s úhradou žalovanej sumy je potom deň 24.5.2013.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nar. vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinného od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 10c cit. nar., Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods. 1 cit. nar., účinného do 31.1.2013, Výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Omeškanie dlžníka je najčastejším porušením záväzku, hoci z hľadiska realizácie záväzku nejde o najzávažnejšie porušenie, a to z toho dôvodu, že ešte neznamená zmarenie záväzku. Ide tu o prípad, keď záväzok síce nebol splnený v dobe splatnosti, ale splnenie obligačnej povinnosti nie je vylúčené a predpokladá sa jej dodatočné splnenie. Je to samostatná forma nespĺnenia v tom zmysle, že ide o nespĺnenie dočasné. Omeškanie dlžníka sa nevzťahuje len na prípady nespĺnenia záväzku včas, ale zahŕňa aj prípady, keď síce záväzok bol splnený včas, ale toto plnenie nemá náležitosti riadneho plnenia, t. j. plnenie je vadné. Na vadné plnenie sa teda hľadí ako na nespĺnenie záväzku.

Odporca podľa listinných dôkazov je v omeškaní tým, že neplnil riadne a včas (dostal sa do omeškania uplynutím času plnenia); omeškanie teda spočíva v porušení záväzku vo vzťahu k času plnenia, keď deň splatnosti neuhradených služieb bol dodatočne určený na deň 23.5.2013 (pokús o pokonávku).

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi navrhovateľom a odporcom vznikol záväzkový právny vzťah, a to nepomenovaná zmluva v zmysle § 51 OZ. V jej rámci navrhovateľ svoje záväzky splnil, odporca povinnosť platiť cenu poskytnutých služieb neplnil. Navrhovateľovi tak v zmysle čl. 11 bod 11.14 Všeobecných zmluvných podmienok vznikol odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúry nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške podľa zákona, t.j. podľa § 517 ods. 2 OZ, pričom navrhovateľ si pred súdom podaným návrhom uplatnil úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. až odo dňa 24.5.2013, kedy základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu bola určená vo

výške 0,5 % p.a., preto mu ich súd priznal vo výške 8,5 % ročne, teda tak, ako to navrhovateľ požadoval vo svojom návrhu.

Predmetom konania bolo ďalej zaplatenie zmluvnej pokuty.

Podľa § 53 ods. 1, 4 písm. k/, ods. 10 OZ, (1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré k/ požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

(10) Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 544 ods. 1 OZ, Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Z vykonaného dokazovania mal súd za jednoznačne preukázané, že odporca si nesplnil svoju povinnosť - zaplatiť za poskytnuté služby.

V zmysle § 53a Občianskeho zákonníka, účinného od 1.3.2010, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa (ods. 1). Ak sa rozhodnutie súdu podľa ods. 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v ods. 1 v rozsahu tejto časti (ods. 2). Týmto ustanovením sa v zmysle § 879l Občianskeho zákonníka spravujú aj právne vzťahy vzniknuté do 28.2.2010, avšak vznik týchto právnych vzťahov ako aj nároky z nich uplatnené pred 1.3.2010 sa posudzujú podľa doterajších predpisov.

Slovenský právny poriadok upravoval postavenie a ochranu spotrebiteľa najskôr v zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, ktorý bol účinný v období od 31.12.1992 do 30.6.2007. Dňom 1.7.2007 nadobudol účinnosť nový zákon o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z., ktorý v ostatnom znení má v § 3 ods. 3 zakotvené, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. definoval spotrebiteľské zmluvy v ust. § 52 rozdielne v období od 1.4.2004 do 31.12.2007 a rozdielne v období od 1.1.2008. S účinnosťou od 1.1.2008 Občiansky zákonník v § 52 ods. 1 spotrebiteľskú zmluvu definuje ako každú zmluvu bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľom podľa ods. 3 cit. ust. je pritom osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom podľa ods. 4 cit. ust. je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v uvedenom znení, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Toto ustanovenie je zachované v Občianskom zákonníku v nezmenenej podobe od účinnosti piatej hlavy o spotrebiteľských zmluvách. Ostatne citované ustanovenie je kogentné a zakotvuje zákaz, aby sa zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve odchyľili od Občianskeho zákonníka takým spôsobom, že je to v neprospech spotrebiteľa. V zmysle ods. 2 tohto ustanovenia v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá síce nie je pre členské štáty EÚ priamo záväzná, avšak predstavuje interpretačné pravidlo a ktorá už bola transponovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky, v zmysle čl. 2 písm. a) nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v čl. 3.

Podľa čl. 3 bod 1 cit. smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán vzniknutých na základe zmluvy k škode spotrebiteľa. Podľa bodu 2 podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty, podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Podľa bodu 3 príloha smernice obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

V zmysle čl. 4 cit. smernice bez toho, aby boli dotknuté ust. čl. 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy, alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa čl. 6 bod 1 členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 bod 1 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Podľa prílohy tejto smernice bod 1. písm. e) medzi podmienky uvedené v čl. 3 ods. 3 okrem iných patrí i podmienka vyžadovať od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako náhradu.

Z obsahu zmlúv uzavretých medzi účastníkmi a ich dodatkov vyplýva, že text zmlúv a dodatkov bol vopred pripravený dodávateľom pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov, zmluvy boli pripravené vopred v podobe predbežne formulovanej tzv. typovej, resp. štandardnej zmluvy, pričom do zmlúv a ich dodatkov sa dopisovali iba údaje individualizujúce spotrebiteľa a ním vybraný mobilný telefón resp. koncové zariadenie, účastnícky program a služby. Odporca ako spotrebiteľ mal síce zrejme možnosť oboznámiť sa s dojednanými zmluvnými ustanoveniami pred podpisom zmluvy, ale nesporne nemohol ovplyvniť ich obsah. Zmluvné dojednania obsiahnuté v uvedených zmluvách a ich dodatkoch preto s poukazom na cit. ust. § 53 ods. 2 OZ i čl. 3 bod 2 smernice, nemožno považovať za individuálne

dojednané. Je nesporné, že odporca ako spotrebiteľ nemal žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah vopred dodávateľom navrhnutých a v predložených zmluvách fixne formulovaných dojednaní o zmluvnej pokute. Mohol iba zmluvy ako celok odmietnuť alebo ich prijať a podrobiť sa teda tak i dodávateľom nanútenému dojednaniu o zmluvnej pokute. Dôkazné bremeno preukázať, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté pritom v zmysle cit. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka (i čl. 3 bod 2 cit. Smernice 93/13/EHS), bolo na navrhovateľovi ako dodávateľovi. Navrhovateľ ale v konaní individuálne dojednanie zmluvnej pokuty nepreukázal a preto bolo nevyhnutným v súlade s ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka predmetnú zmluvnú podmienku nepovažovať za individuálne dojednanú.

Samotná skutočnosť, že odporca ako spotrebiteľ mal možnosť vybrať si z viacerých navrhovateľom ako dodávateľom ponúkaných mobilných telefónov i lacnejší, v dôsledku čoho by aj zmluvná pokuta bola nižšia, rozhodne nemôže znamenať možnosť spotrebiteľa ovplyvniť obsah zmluvných podmienok. Podstatným totiž je, že v danej uzavretej spotrebiteľskej zmluve predmetná zmluvná podmienka o zmluvnej pokute bola navrhnutá vopred dodávateľom a i keď spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť sa s ňou pred podpisom zmluvy, nemohol a nebol schopný ovplyvniť podstatu tejto podmienky, resp. jej obsah a dosiahnuť dojednanie nižšej zmluvnej pokuty, príp. aby zmluvná pokuta bola dojednaná za iných podmienok, príp. aby nebola dojednaná vôbec. Na tomto závere nič nemení ani tá skutočnosť, že spotrebiteľ mal možnosť voľby pri kúpe rôznych koncových zariadení, pričom pri kúpe lacnejšieho by bola i zmluvná pokuta nižšia.

Je pravdou, že v zmysle čl. 4 Smernice 93/13/EHS bod 1 je potrebné nekalosť zmluvných podmienok hodnotiť so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí. Odvolací súd pritom nepopiera možnosť aj v spotrebiteľskej zmluve dojednať zmluvnú pokutu ako sankciu za nesplnenie zmluvných povinností spotrebiteľa. Podstatným ale je, aby zmluvná pokuta dojednaná v spotrebiteľskej zmluve bola primeraná.

Podľa dodatkov k zmluvám o pripojení čl. 2 bod 5 mala byť dojednaná zmluvná pokuta v prípade porušenia niektorej z povinností odporcu uvedenej v označených bodoch, medzi nimi i nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku podľa bodu 2.2., jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti dodatku pred uplynutím doby viazanosti, bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu, spotrebiteľ je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v pevne dojednanej výške. Obsahom dojednania je tiež to, že právo na zmluvnú pokutu vzniká samotným porušením povinnosti v okamihu jej porušenia, pričom nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany dodávateľa a popri zmluvnej pokute je spotrebiteľ povinný nahradiť i náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty.

Z obsahu zmlúv a ich dodatkov vyplýva, že odporca ako spotrebiteľ zakúpil od navrhovateľa ako dodávateľa mobilný telefón za zvýhodnenú cenu a tiež mal možnosť používať poskytované služby takisto za zvýhodnenú cenu. Avšak i po zohľadnení týchto výhod získaných na základe predmetnej spotrebiteľskej zmluvy odporcom ako spotrebiteľom, dojednaná zmluvná pokuta ako sankcia za porušenie zmluvných povinností odporcom ako spotrebiteľom, sa javí byť nepríjemne vysokou, v dôsledku čoho by bola neprijateľnou zmluvnou podmienkou a preto neplatnou.

Je tomu tak predovšetkým preto, že vyžaduje od spotrebiteľa aby zaplatil dojednanú zmluvnú pokutu, síce už zohľadňujúc, kedy dôjde k ukončeniu predmetnej zmluvy, či na počiatku viazanosti alebo bezprostredne pred jej skončením. Obdobne súd považuje za nepríjemné dojednanie zmluvnej pokuty za porušenie zmluvnej povinnosti spotrebiteľa zaplatiť za poskytnuté služby, ktoré nie je závislé od výšky dlžnej sumy, v dôsledku čoho je potom spotrebiteľ povinný uhradiť vysokú zmluvnú pokutu teoreticky i v prípade, ak bude dodávateľovi dlžiť iba 1 cent. Dojednanie o zmluvnej pokute je preto i z tohto hľadiska rovnako nepríjemné. Obdobne súd považuje za nepríjemné, ak dojednaná zmluvná pokuta patrí dodávateľovi aj v prípade, že vôbec nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože postačuje len úkon spotrebiteľa, ktorý k ukončeniu smeruje. Aj v tomto prípade sa daná sankcia javí nedôvodnou a nepríjemnou.

Uvedené kritériá (mimochodom už prezentované v Rozsudku Krajského súdu Trnava sp. zn. 25Co/114/2013) by umožňovali vyhlásiť zmluvnú podmienku uvedenú v bode 2.5 písm. b/ dodatkov k zmluvám za neplatné z dôvodu ich neprijateľnosti, avšak navrhovateľ upravil zmluvnú podmienku tak, že zmluvnú pokutu znižuje v posledných 6 mesiacoch trvania viazanosti. Aj naďalej však zmluvná pokuta nezohľadňuje vyššie uvedené skutočnosti.

Súd však poukazuje na to, že navrhovateľ žiadal priznať zmluvnú pokutu vo výške nižšej, ako je dohodnutá v zmluvách, vyjadril ju však jednou sumou - 356,- eur za všetky tri zmluvy spolu, pričom však v návrhu neuviedol spôsob jej výpočtu a na ktorú zmluvu akú zmluvnú pokutu vyžaduje. Preto súd nemal možnosť preskúmať opodstatnenosť návrhu v tejto časti, ako ani to, či je zmluvná pokuta primeraná k tej ktorej zmluve, dlžnej sume, dobe trvania zmluvy a pod. a teda súd nemohol ani dospieť k jednoznačnému záveru o neprijateľnosti podmienky, preto súd návrh v tejto časti zamietol.

Pre záver o neprimeranosti (nekalosti) zmluvnej podmienky upravujúcej sankciu za nesplnenie záväzku spotrebiteľom nestačí len záver o tom, že táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná. Je vylúčené urobiť záver o neprimerane vysokej sankcii len po porovnaní s jednou z viacerých skutočností, za existencie ktorých bola zmluva uzavretá, a to v závislosti od času prípadného porušenia zmluvnej povinnosti v priebehu doby viazanosti spotrebiteľa.

ESD v rozsudku vo veci C-618/10 zo dňa 14.6.2012 skonštatoval, že smernici odporuje španielska právna úprava, ktorá poskytuje vnútroštátnemu súdu v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej zmluvnej podmienky možnosť zmeniť obsah tejto podmienky. Súdnny dvor vyslovil názor, že taká možnosť - ak by sa vnútroštátnemu súdu priznala - by mohla odstrániť odstrašujúci účinok pre dodávateľov spočívajúci v tom, že sa takéto nekalé podmienky voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnia. Preto taká možnosť zaručuje menej účinnú ochranu spotrebiteľov než je ochrana, ktorá vyplýva z neuplatňovania týchto podmienok. Pokiaľ by totiž vnútroštátny súd mohol meniť obsah nekalých podmienok, predajcovia alebo dodávateľa by sa mohli pokúšať dotknuté podmienky používať s vedomím, že aj keby bolo rozhodnuté o ich neplatnosti, mohol by súd zmeniť zmluvu tak, že by týmto spôsobom ostali ich záujmy zabezpečené. V dôsledku toho sú vnútroštátne súdy pri konštatovaní existencie nekalej zmluvnej podmienky povinné takúto podmienku iba neuplatniť, aby nebola záväzná pre spotrebiteľa, avšak nemôžu zmeniť jej obsah. Zmluva, do ktorej sa vložila zmluvná podmienka totiž musí v zásade existovať ďalej bez akejkoľvek inej zmeny, okrem odstránenia nekalých podmienok, pokiaľ je jej ďalšia existencia možná v súlade s pravidlami vnútroštátneho práva.

Z vyššie citovaného rozhodnutia ESD vyplýva nemožnosť vnútroštátneho súdu v spotrebiteľských veciach využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. Neprijateľná podmienka je neplatná ako celok (a preto nemožno súdom znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu, príp. meniť jej obsah tým, že bude akceptovaná iba v niektorých z dohodnutých prípadov porušenia zmluvy spotrebiteľom a z iných nie) v dôsledku čoho bolo možné uplatnenú zmluvnú pokutu ako celok navrhovateľovi ako dodávateľovi súdom iba nepriznať a nebolo možné ju priznať v moderovanej „primeranej výške“ príp. inak zmenenú.

Vzhľadom na uvedené skutkové a právne zistenia a zdôvodnenie súd preto vyhovel návrhu navrhovateľa v rozsahu uplatnených platieb za poskytnuté služby vo výške 270,59 eura s tým, že zároveň navrhovateľovi priznal aj úrok z omeškania vo výške 8,5 % ročne z dlžnej sumy odo dňa, kedy uplynula aj dodatočne určená doba na zaplatenie fakturovanej sumy za služby. Súd návrh zamietol v časti uplatnenej zmluvnej pokuty spolu s príslušenstvom, keďže nevznikol nárok na zmluvnú pokutu, preto sa odporca nemohol v tejto časti dostať do omeškania.

O trovách konania súd rozhodol súd v súlade s ustanovením § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Odporca bol v konaní úspešnejší ako navrhovateľ, avšak žiadne trovy konania mu nevznikli, preto mu ich náhradu súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku možno podať odvolanie a to do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, písomne alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.;
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci;
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností;
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam;
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.);
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.